

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький національний аграрний університет
Освітня програма	47595 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47595
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Леонов Олег Юрійович, Медведєва Юлія Вікторівна, Мринський Іван Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.06.2021 р. – 01.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/Zvit_Agron_Phd.pdf
Програма візиту експертної групи	https://vsau.org/assets/images/content/navchalna-robota/prog_vizuty_agro.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У цілому ОНП «Агрономія» відповідає Критеріям щодо акредитаційної експертизи. Цілі освітньої програми дотичні суспільній місії та Стратегії університету. Освітній процес регламентовано чинними положеннями і нормативною документацією. Зміст освітньо-наукової програми «Агрономія» відповідає усім нормативним вимогам, а структурно-логічна схема відповідає заявленій предметній області та має логічну послідовність. Освітній процес на ОНП, професійний кадровий потенціал, структура та зміст освітньої програми дозволяють досягнути поставлених цілей та програмних результатів навчання. В університеті дотримано процедури публічності, прозорості щодо викладеного контенту; забезпечено вільний доступ до всієї інформації та інфраструктури, відмічено студентоцентрикований підхід у навчальному процесі, забезпечуються права академічної свободи; дотримано права й обов'язки усіх учасників навчального процесу. Фінансові, матеріальні ресурси та створений освітній простір – забезпечують належне виконання поставлених завдань. Загалом ОНП «Агрономія» відповідає суті критеріїв і підкритеріїв, а виявлені слабкі сторони є несуттєвими й легко усуваються у часі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ВНАУ має належну локальну нормативну базу, яка стосується всієї освітньої діяльності за ОНП Агрономія; цілі ОНП відповідають суспільній місії та стратегії ЗВО; при розробці ОНП враховано досвід аналогічних програм провідних університетів України; у ЗВО здійснюється онлайн опитування здобувачів, викладачів, роботодавців, випускників; конкурсний добір НПП здійснюється прозоро, відповідно до нормативної бази законодавства України та внутрішньо університетської; НПП створено сприятливі умови для їх професійного розвитку, надається матеріальне та моральне заохочення; у ЗВО розроблена і функціонує система академічної доброчесності та приділяється належна увага внутрішньому забезпеченню якості вищої освіти, гарною практикою є підписання декларації дотримання академічної доброчесності здобувачами та співробітниками ВНАУ; для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати електронну систему «Сократ» та автоматизовану бібліотечну систему «Софія»; відмічено залучення здобувачів до процесу оновлення ОНП; спостерігається тісна співпраця із роботодавцями, зокрема проведення роботодавцями практичних занять та зустрічей; відмічено використання сучасних технічних засобів, матеріальних ресурсів та технологій при підготовці здобувачів; ОНП орієнтована на високоякісну практичну підготовку, що реалізується через роботу у лабораторіях, на дослідному полі ВНАУ, на базі профільних аграрних підприємств, відомих міжнародних компаній та співпрацю з науковими установами НААН; до реалізації ОНП залучено НПП, які мають науковий ступінь, вчене звання, кваліфікацію та наукові публікації за спеціальністю, що відповідає профілю і напрямку освітніх компонентів; усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК у формі робочих програм та силабусів; аспірантські роботи виконуються в рамках державної, госпрозрахункової або ініціативної науково-дослідної тематики, яку ведуть наукові керівники; наявність фахового видання – журналу науково-виробничого спрямування «Сільське господарство та лісівництво» категорії «Б», проведення наукових конференцій, публікація навчальних посібників; вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science та ін.; НПП підвищують свою кваліфікацію, в тому числі у закордонних установах, здійснюють необхідну для ефективного функціонування ОП методичну і наукову роботу; у ВНАУ дотримані процедури, щодо прозорості і публічності, чіткості і зрозумілості правил і їх застосування в межах ОП, а також своєчасності їх висвітлення на сайті ЗВО; корисним досвідом є розміщення портфоліо наукових керівників та здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на сайті установи.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано для проведення агрохімічних та біохімічних досліджень отримати ліцензію для роботи з прекурсорами та акредитувати одну з аналітичних лабораторій. Для більшої відповідності принципам академічної свободи і беручи до уваги побажання аспірантів, зокрема, враховуючи пов'язаність тематики досліджень з вивченням сортів та засобів інтенсифікації агровиробництва, розширити перелік додаткових дисциплін або збільшити у робочих програмах обов'язкових дисциплін кількість годин, присвячених селекції та захисту рослин. Розширити перелік типів тестових завдань для контролю знань, наприклад впровадити завдання із множинним вибором відповіді, альтернативні тест-завдання тощо. Активізувати діяльність з популяризації академічної доброчесності, зокрема через участь здобувачів і НПП у конференціях, тренінгах, семінарах та інших заходах з академічної доброчесності. Покращити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та в інших ЗВО. Для покращення інформованості здобувачів щодо питань академічної мобільності бажано створити окреме положення. При розробці ОНП бажано переймати досвід не тільки аналогічних вітчизняних, але й закордонних програм, наприклад таких університетів як: The Ohio State University (США) (<https://bit.ly/zrirmDG>), Universidad de Santiago de Compostela (Іспанія) (<https://www.usc.gal/en>), Iowa State University of Science and Technology (США) (<https://bit.ly/36JiYnk>). ЕГ звертає увагу на недостатню інтернаціоналізацію діяльності ЗВО в межах ОНП і рекомендує сформувати спільні з іноземними установами наукові проекти, дотичні до тематики аспірантських робіт, особливо стосовно отримання екологічно чистої продукції та ефективного використання енергоощадних технологій у рамках існуючих угод про міжнародне співробітництво, у процесі їх виконання використовувати стажування здобувачів у провідних закордонних наукових установах, популяризувати участь у таких заходах. Слабкою стороною є недостатній аналіз моніторингу кар'єрного

шляху випускників. Інформація збирається лише у вигляді зведеної таблиці про місце роботи випускника. Рекомендовано здійснити аналіз працевлаштування із розподілом по сферах діяльності; додати до анкетування випускників ОНП питання щодо основних факторів мотивації працевлаштування на приватних підприємствах, не у сфері науки чи вищої освіти. ЕГ рекомендовано додати на сайт інформацію про угоди з вітчизняними установами та закладами про можливість стажування, що особливо актуально для здобувачів під час пандемії, коли можливості стажування за кордоном обмежені. Бажано переглядати та затверджувати ОНП до початку вступної компанії поточного року, щоб вступники до аспірантури мали можливість більш детально з нею ознайомитися та прийняти виважене рішення перед подачею документів на вступ. Пропонуємо впорядкувати сторінку аспірантури (<https://bit.ly/3inyXNr>), на якій розміщено безліч документів у самих різних форматах, щоб простіше було знаходити необхідну інформацію.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основною метою ОНП «Агрономія» (<https://bit.ly/3hyQmCl>) є підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів здатних вирішувати комплексні дослідницько-інноваційні та професійні проблеми у галузі агрономії шляхом здійснення наукових досліджень і отримання нових або практично спрямованих результатів, забезпечуючи інтелектуальний, соціальний та творчий розвиток особистості в освітньо-науковому середовищі. Цілі освітньо-наукової програми чітко сформульовані та відповідають місії Вінницького національного аграрного університету, яка визначена Стратегією розвитку ВНАУ до 2025 року, що розміщена на офіційному веб-сайті (<https://bit.ly/3jJOjxX>) та передбачає створювати, узагальнювати, накопичувати і поширювати передові наукові знання у сфері агропромислового комплексу з метою покращення якості життя людей; формування сучасної ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою для аграрної галузі на основі інтеграції особистого, наукового, навчального, інноваційного та технологічного потенціалу колективу Університету. ВНАУ – університет міжнародного рівня, що підтверджується Стратегією інтернаціоналізації до 2025 р. (<https://bit.ly/3yrB8FX>). ОНП 201 «Агрономія» є одним з ключових елементів стратегії університету, яка передбачає поглиблення інтеграції університету у світовий освітній та науковий простір, імплементацію в університеті інноваційних світових методів організації навчального процесу та наукових досліджень, розширення експорту освітніх послуг, наукомістких і високотехнологічних проєктів, а також залучення зарубіжного фінансування, в тому числі у формі міжнародних грантів, для реалізації науково-дослідних і освітніх проєктів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП визначені з врахуванням потреб стейкхолдерів. На зустрічі з експертною групою, роботодавці підтвердили вагомість та мету ОП, професійну спрямованість підготовки фахівців. На зустрічі з роботодавцями відзначена необхідність підготовки випускників-науковців для ринку праці, в т.ч. зі знаннями і навичками проведення наукових досліджень у сучасному сільськогосподарському виробництві. Унікальність ОП також обумовлена тісною співпрацею з провідними установами у сфері агрономії; високопрофесійними виробничниками з особистим успішним досвідом управління в сільському господарстві та аграрних експертів – представників авторитетних компаній, що надають консультації з питань агрономії. Підготовку і необхідність фахівців на ринку праці високо оцінили роботодавці, присутні на зустрічі та залучені до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: заступник директора ДП «Вінницька лісова науково-дослідна станція», д.с.-г.н., доцент Нейко Ігор Степанович; директор ФГ «Флора А.А» Капріца Андрій Олександрович; представник компанії BASF в Україні та країнах Кавказу, к.с.-г.н. Материнський Павло Васильович; голова ФГ «Врожайне» Дідик Анатолій Павлович; директор ТОВ «Аграрна Фрут Лука» Чепернатий Євген Володимирович; операційний директор компанії «МАКОШ» Наталич Олена Миколаївна. Результати навчання та зміст дисциплін обговорюються на зустрічах здобувачів з представниками роботодавців, на які запрошують викладачів ЗВО та завідувача випускової кафедри, що було підтверджено при зустрічі з роботодавцями, за результатами анкетування (<https://cutt.ly/kmmUltB>) та документами, наданими на запит експертної групи – Протоколом засідання Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ від 23 березня 2021 року; протоколами засідання Ради стейкхолдерів для освітньо-наукової програми «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ступеня доктора філософії за спеціальністю 201 – агрономія галузі знань 20 – аграрні науки та продовольство ВНАУ. Характер зустрічі зі стейкхолдерами вказує про дійсний, а не формальний характер щодо їх залучення.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОНП Агрономія є актуальною щодо потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Підготовка здобувачів здійснюється з використанням сучасних технологій, про що свідчить створення у ВНАУ Всеукраїнського науково-навчального консорціуму, до складу структури якого входять власне університет, 7 коледжів, науково-дослідне господарство і центр комплексного проектування, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України, 5 дослідно-селекційних станцій та 2 дослідних господарств та Інститут продовольчих ресурсів НААНУ з структурними підрозділами (<https://kolomietstanichka.wixsite.com/vnnk>). Головною метою діяльності Консорціуму є: єдина координація діяльності його засновників з підвищення ефективності проведення фундаментальних наукових досліджень, організація, проведення і координація прикладних наукових досліджень у сфері агропромислового комплексу України; формування сучасної ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою для аграрної галузі на основі інтеграції та спільної діяльності наукового, навчального, інноваційного та технологічного потенціалу колективів засновників Консорціуму шляхом узагальнення і розповсюдження передових наукових розробок; створення та впровадження нових технологій навчання з урахуванням національного та світового досвіду; організація післядипломної підготовки фахівців та підготовки і підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних та педагогічних кадрів. Огляд матеріально-технічної бази ОП, зустрічі з гарантом, фокус-групами НПП ВНАУ та роботодавцями, свідчать про врахування тенденцій галузевого та регіонального контексту даної ОП. За результатами аналізу звіту, зустрічей з гарантом ОП та НПП, було встановлено, що при формуванні ОП автори враховували досвід аналогічних вітчизняних програм, зокрема Національного університету біоресурсів і природокористування України, Миколаївського національного аграрного університету, Уманського національного університету садівництва, Подільського державного аграрно-технічного університету та відбулись консультації із зарубіжними навчальними закладами і науковими установами, з якими укладено договори про співпрацю, що сприяло у формуванні спільних методичних та змістовних підходів обов'язкових освітніх компонентів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На даний момент стандарт зі спеціальності 201 «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти не затверджено. При формуванні освітніх компонентів ОП враховувались програмні результати навчання визначені в Національній рамці кваліфікацій (<https://cutt.ly/Emm1Lpy>) та Проекті Стандарту вищої освіти України третього (доктор філософії) рівня освіти ступеня вищої освіти – доктор філософії галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 201 «Агрономія». Всі програмні результати навчання освітньої програми забезпечуються обов'язковими компонентами, що підтверджує матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам ОНП (<https://cutt.ly/8mm08z4>): ОК1. Іноземна мова за професійним спрямуванням; ОК2. Українська мова в науці; ОК3. Інформаційні технології в наукових дослідженнях; ОК4. Філософія науки та інновацій; ОК5. Сучасні тенденції світової агрономічної науки; ОК6. Методика дослідної справи в агрономії; ОК7. Педагогічна практика.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін ОП, що акредитується, варто віднести залучення роботодавців до формування цілей та програмних результатів навчання ОП та врахування регіонального та галузевого контексту, а також залучення досвіду інших ЗВО, що ведуть освітню діяльність за даною спеціальністю. Результати навчання та зміст дисциплін обговорюються на регулярних зустрічах здобувачів з роботодавцями, на які запрошуються викладачі ЗВО, завідувач вихідної кафедри. Зібрані докази свідчать про врахування позицій і потреб стейкхолдерів ОП під час формування ОП. Підготовка здобувачів здійснюється з використанням сучасних технологій, про що свідчить створення у ВНАУ Всеукраїнського науково-навчального консорціуму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При розробці ОНП бажано переймати досвід не тільки аналогічних вітчизняних але й закордонних програм, наприклад таких університетів як: The Ohio State University (США) (<https://gradsch.osu.edu/pursuing-your-degree>), Universidade Santiago de Compostela (Іспанія) (<https://www.usc.gal/en>), Iowa State University of Science and Technology (США) (<https://www.plantbreeding.iastate.edu/plant-breeding-isu>). Інформації щодо перебування здобувачів ОНП «Агрономія» на європейських освітніх програмах, навчальних курсах, наукових програмах не встановлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Рівень відповідності Критерію 1 обґрунтовується тим, що загалом ОНП відповідає місії закладу вищої освіти, враховує думки стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, НПП), відповідає галузевому та регіональному контексту, а також відповідає програмним результатам навчання. Із урахуванням рекомендацій щодо вдосконалення ОП із запозиченням досвіду кращих закордонних освітніх і наукових практик, зокрема шляхом безпосередньої участі здобувачів освітньої програми, ОП за Критерієм 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Детальна інформація щодо ОНП представлена на офіційному сайті ЗВО у відділі аспірантури і докторантури, у розділі «Сторінка аспіранта» (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>). Загальний обсяг освітньої складової ОНП, затвердженої 28.04.2020 р. (протокол засідання Вченої ради № 11), складає 59 кредитів ЄКТС (100%), з них 20 кредитів (34%) на вибір здобувачів вищої освіти. ОНП забезпечує можливість вивчення 7 обов'язкових освітніх компонентів підготовки здобувачів третього рівня, а саме: ОК1. Іноземна мова за професійним спрямуванням (6 кредитів), ОК2. Українська мова в науці (5 кредитів), ОК3. Інформаційні технології в наукових дослідженнях (5 кредитів), ОК4. Філософія науки та інновацій (5 кредитів), ОК5. Сучасні тенденції світової агрономічної науки (9 кредитів), ОК 6. Методика дослідної справи в агрономії (6 кредитів), ОК7. Педагогічна практика викладання фахових дисциплін (3 кредити). Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 201 Агрономія відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Після аналізу ОНП та під час он-лайн візиту експертна група встановила, що зміст ОНП має чітку логічно взаємопов'язану структуру та в сукупності дозволяє досягти всіх заявлених в ОНП цілей, програмних результатів навчання та компетентностей. Зміст освітньої програми чітко структурований; зазначені освітні компоненти логічні, складають взаємопов'язану структурно-логічну схему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОП. Блок обов'язкових компонентів є змістовним, включає 7 обов'язкових компонентів. Перелік складових блоку обов'язкових компонентів та кількість кредитів компонентів цього блоку, відповідає загально прийнятним підходам провідних ЗВО України за спеціальністю 201 «Агрономія». При аналізі силабусів і робочих програм навчальних дисциплін, розміщених на офіційному сайті ВНАУ (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>) експертною групою встановлено, що ОК1. Іноземна мова за професійним спрямуванням – забезпечує РН 4, 5, 10-12; ОК2. Українська мова в науці – РН 5, 8, 10, 13; ОК3. Інформаційні технології в наукових дослідженнях – РН 3, 9, 13, 14; ОК4. Філософія науки та інновацій – РН 1, 5, 16; ОК5. Сучасні тенденції світової агрономічної науки – РН 2, 6, 8; ОК 6. Методика дослідної справи в агрономії – РН 1, 2, 5-9, 11, 12, 14, 15, 17. Перелік компонентів вибіркового блоку складає 12 вибірових дисциплін. Кожна дисципліна передбачає 5 кредитів. На сайті ВНАУ у розділі «Наука – Аспірантура і докторантура – Сторінка аспіранта» висвітлені силабуси цих навчальних вибірових дисциплін (<https://cutt.ly/fmQR9ZQ>). Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами освітньої програми (<https://cutt.ly/8mm08z4>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проведений аналіз ОП та робочих програм освітніх компонентів дозволив дійти до висновку, що зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія». Програма передбачає вивчення дисциплін циклів загальної та професійної підготовки, принципів і прийомів наукових досліджень з урахуванням сучасного світового досвіду в сфері агрономії. Отримання аспірантами знань, загальних та професійних компетентностей забезпечується логічною структурою освітньо-наукової програми та програмами навчальних дисциплін. Значна увага приділяється вивченню іноземній мові за професійним спрямуванням та підготовці до публікаційної активності. Під час навчання здобувачі вивчають дисципліни професійної підготовки: Сучасні тенденції світової агрономічної науки; Методика дослідної справи в агрономії та проходять педагогічну практику. Обов'язкові та вибіркові компоненти ОНП «Агрономія» повною мірою відповідають її змісту, предметній області, меті та спрямовані на досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання. Силабуси та робочі програми навчальних дисциплін розміщені за посиланням: <https://bit.ly/3dVJrIA>.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів у ВНАУ передбачена згідно положень: «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін» (<https://bit.ly/3hLPxPZ>); розпорядження «Про проведення процедури обрання студентами вибіркових навчальних дисциплін індивідуального навчального плану 2021-2022 н.р.» (<https://bit.ly/3AFXLIN>), «Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ» (<https://bit.ly/2T1dYHC>), «Положення про порядок формування власної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти ВНАУ» (<https://bit.ly/3dWGEbU>) та «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та доктора наук в докторантурі ВНАУ» (<https://bit.ly/3hOWkza>). Вибір індивідуальної освітньої траєкторії також підтверджений при спілкуванні із фокус-групою здобувачів вищої освіти на зустрічі 2. Згідно ОНП 2020 року (<https://bit.ly/2UYgWwR>) і створеного на її основі навчального плану на 2020-2024 рр. (<https://bit.ly/3exjmtE>), частка дисциплін вільного вибору в ОНП складає 20 кредитів ЄКТС, або 34% від загального обсягу ОНП. З переліком вибіркових дисциплін та силабусами до них здобувачі можуть ознайомитись на сайті ВНАУ у розділі «Наука – Аспірантура і докторантура – Сторінка аспіранта – Вибіркові дисципліни» (<https://bit.ly/2UurrF>). За результатами анкетування: 50% респондентів мали можливість вільного вибору навчальних дисциплін, 27,8% – частково; 61,1% – зазначили, що вибіркові дисципліни були корисними для них; 63,9% здобувачів зазначили, що мали можливість навчатись за індивідуальною освітньою траєкторією (<https://bit.ly/2UyZEqC>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів у ВНАУ здійснюється згідно «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ВНАУ» (<https://bit.ly/2STQhQO>), Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ» (<https://bit.ly/2T1dYHC>) та «Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ВНАУ» (<https://bit.ly/3qT57UK>). За ОНП та навчальним планом для здобувачів у 5 семестрі передбачено проходження педагогічної практики (обсягом 3 кредит ЄКТС), яка проходить безпосередньо у ВНАУ, що підтверджено при зустрічі з фокус групами. Педагогічна практика проводиться згідно відповідної «Програми до проходження педагогічної практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю: 201 Агрономія» (<https://bit.ly/36M7kIw>). Звітність про проходження педагогічної практики відображено у портфоліо здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 201 Агрономія третього та четвертого року навчання, розміщених на офіційному сайті ВНАУ (<https://bit.ly/36ZNucZ>). Процес проходження викладацької практики скерований на формування у аспірантів наступних компетентностей або їх елементів: Компетентності, пов'язані з проведенням навчальної роботи: -здатність до проведення різних форм організації освітнього процесу (навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів); -здатність до організації і проведення різних видів навчальних занять (лекцій; практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних занять; консультацій). Компетентності, пов'язані зі здійсненням методичної роботи: -здатність до педагогічного аналізу проведення різних форм організації освітнього процесу та різних видів навчальних занять; -здатність до розробки навчально-методичного забезпечення різних форм організації освітнього процесу; -здатність до використання сучасних освітніх технологій при проведенні різних видів навчальних занять. Компетентності, пов'язані зі здійсненням наукової роботи: -поглиблення знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження; -набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження; -здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності. Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити практику за кордоном відповідно до «Положення про організацію та проведення стажування (практики) за кордоном студентів, аспірантів ВНАУ» (<https://bit.ly/3qYKzKK>). За освітньою програмою та навчальним планом (<https://bit.ly/2TF7xKF>) передбачено окрім освітньої складової, що становить 2 р. і 5 місяців, ще й наукову складову, термін якої складає 1 р. і 7 місяців, впродовж якої відсутні навчальні заняття, а здобувачі займаються виключно науково-організаційною діяльністю у сфері агрономії та практичною підготовкою під час виконання наукової складової програми на базі провідних підприємств, інформація про які наведена у портфоліо здобувачів (<https://bit.ly/36ZNucZ>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На основі аналізу звіту про самооцінювання ОП та під час спілкування із фокус групами здобувачів та академічним персоналом встановлено, що програма має освітні компоненти, які містять компетенції щодо здобуття соціальних навичок (soft skills). Зокрема, «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Українська мова в науці», «Філософія науки та інновацій», «Педагогічна практика», «Теоретико-методологічні проблеми психології», «Методика викладання у вищій школі» дозволяють здобувачам впродовж періоду навчання сформувати соціальні навички, ОНП «Агрономія» та досягати програмних результатів навчання: РН1, РН2, РН4, РН5, РН8, РН10-14, РН16. Здобувачі регулярно приймають активну участь у роботі студентських наукових гуртків, конференціях, в т.ч. інших установ, зокрема закордонних, круглих столах (що було підтверджено на зустрічах з фокус групами НПП та здобувачів), де здобувачі обговорюють результати досліджень та набувають соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт з ОНП Агрономія відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний план розроблений на основі ОНП. Ним визначений перелік навчальних дисциплін і їх логічна послідовність вивчення. Аналіз навчального плану, результатів зустрічі зі здобувачами вищої освіти та результатів анкетування (<https://bit.ly/36kNljV>) свідчить про достатній для досягнення цілей та програмних результатів навчання обсяг аудиторної та самостійної роботи за всіма освітніми компонентами. Графік освітнього процесу на весь період навчання наведений у НП, де зазначене теоретичне навчання: 1-2 рік навчання – 15 тижнів, 3 рік навчання – 7 тижнів; екзаменаційні сесії: 1-2 рік навчання – 6 тижнів, 3 рік навчання – 3 тижні; наукова робота: 1 рік навчання – 17 тижнів, 2 рік навчання – 18 тижнів, 3 рік навчання – 25 тижнів, 4 рік навчання – 32 тижні; канікули: 1 рік навчання – 11 тижнів, 2 рік навчання – 9 тижнів, 3 рік навчання – 9 тижнів, 4 рік навчання – 8 тижнів; атестація: 1 рік навчання – 2 тижні, 2 рік навчання – 4 тижні, 3 рік навчання – 5 тижнів, 4 рік навчання – 4 тижні; педагогічна практика: 3 рік навчання – 3 тижні та розгляд роботи – 8 тижнів. Аудиторне навантаження відповідно до навчального плану у 1 і 2 семестрі складає 12 год., у 3 – 10 год., у 4 і 5 – 8 год. При цьому кількість освітніх компонентів на один навчальний рік не перевищує 5, іспитів – не більше 3. Відсоток аудиторної роботи від загального обсягу навчального навантаження за всіма освітніми компонентами складає 21%, тобто обсяг самостійної роботи складає 4/5 від загального обсягу ОК. Для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати електронну систему «Сократ», яка представляє собою єдину інтегровану клієнт-серверну навчальну систему, в якій реалізовані функції дистанційного навчання (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>), що було продемонстровано при додатковій зустрічі з гарантом освітньої програми та підтверджено при зустрічі з фокус групами НПП та здобувачів. Також використовуються електронні ресурси бібліотеки ЗВО за допомогою автоматизованої бібліотечної системи «Софія» (<http://socrates.vsau.org/bo6093/library/sofia.php>), вебсервіси дистанційного навчання Zoom та ін. онлайн сервіси для формування завдань поточного та підсумкового контролю знань здобувачів через: Google форми, онлайн конференції та вебінари. Більшість здобувачів на питання обґрунтованості навантаження відповіли позитивно. У ВНАУ проводиться опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності щодо задоволеності методами і формами навчання та викладання де одним з пунктів є рівень задоволеності аудиторним навантаженням та кількістю часу, відведеного для виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін. Результати анкетування та співбесіди експертної групи зі здобувачами підтверджують їх задоволеність фактичним навантаженням та освітнім процесом загалом (<https://bit.ly/3hSaOy4>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ВНАУ дуальна форма навчання регламентується «Положенням про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/kmbrN1t>) та «Доповненням до положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ» (<https://bit.ly/3hpB5F7>). Підготовка здобувачів вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія для здобуття освітньо-наукового ступеня доктор філософії за дуальною формою на ОНП у Вінницькому національному аграрному університеті наразі не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП відповідає предметній області спеціальності «Агрономія»; освітні компоненти логічно взаємопов'язані і дозволяють досягти мети ОП та програмних результатів навчання, відмічена практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти. Освітні компоненти та навчання на ОНП дозволяють здобувачам вищої освіти набути необхідних соціальних навичок (soft skills). Для ефективного виконання самостійної роботи здобувачам надана можливість використовувати електронну систему «Сократ» та автоматизовану бібліотечну систему «Софія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Багато збільшити перелік вибіркового компонентів ОНП. Дана рекомендація легко виконується і в цілому не впливає на якість освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст освітньої програми в цілому відповідають предметній області, ОП є структурованою, а компоненти - вибудовані в логічно організовану структуру з чіткими зв'язками між окремими дисциплінами. Аналіз навчального плану та інтерв'ювання здобувачів вищої освіти засвідчують, що обсяги аудиторної та самостійної роботи за всіма освітніми компонентами є достатніми для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів реалізується через обрання дисциплін вільного вибору, для чого з боку ВНАУ створені всі необхідні умови. Навчання на ОП дозволяє здобувачам вищої освіти набути необхідних соціальних навичок (soft skills). Програма має доступні та зрозумілі для здобувачів ВО процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії та індивідуального навчального плану здобувача, що в цілому відповідає вимогам щодо вибору навчальних дисциплін. Разом з тим бажано посилити в подальшому об'єм дисциплін агрономічного напрямку. Дані зауваження суттєво не впливають на якість підготовки фахівців, однак, враховуючи їх, за даним критерієм ОП відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Вони викладені та сформульовані у документі ВНАУ «Правила прийому на навчання до аспірантури (доктор філософії) та докторантури (доктор наук) Вінницького національного аграрного університету в 2021 році» та з метою їх доступності широкому загалу, висвітлені на офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/3AzTVB1>) у розділі «Наука – Аспірантура і докторантура – Правила прийому на навчання». Також у цьому розділі знаходиться: «Положення про прийом на навчання до аспірантури та докторантури Вінницького національного аграрного університету на здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук 2021 році» (<https://bit.ly/2Uusr79>), «Положення про предметні комісії для проведення вступних випробувань до аспірантури ВНАУ у 2021 році» (<https://bit.ly/3jMzM4B>), «Положення про апеляційну комісію ВНАУ» (<https://bit.ly/3ysiXQB>), «Положення про відбіркові комісії ВНАУ» (<https://bit.ly/3hgGSNc>). Безпосередньо у розділі «Відділ аспірантури і докторантури» розміщена інформація щодо вартості підготовки аспірантів та докторантів (<https://bit.ly/3uqRfUj>). Розміщення цих файлів робить правила прийому прозорими та однаковими для всіх, тобто вступники легко та швидко можуть знайти необхідну їм інформацію та мають доступ до більш детальної інформації про вступ до певної освітньої програми. Під час он-лайн зустрічі зі здобувачами ЗВО було отримано докази використання даних процедур, чітко описали процедуру вступу, та місця, звідки вони брали інформацію. Таким чином, наявні факти та докази свідчать про чіткість, зрозумілість та доступність для всіх зацікавлених сторін.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Приєм здобувачів на ОНП здійснюється відповідно «Правила прийому на навчання до аспірантури (доктор філософії) та докторантури (доктор наук) Вінницького національного аграрного університету в 2021 році» (<https://bit.ly/3AzTVB1>). Вони щорічно оновлюються і оприлюднюються на сайті у розділі «Наука – Аспірантура і докторантура – Правила прийому на навчання» (<https://bit.ly/3qWjcAP>). На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури ВНАУ на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) та конкурсного балу, що обраховується як сума балів, отриманих під час складання вступних екзаменів зі спеціальності, іноземної мови та додаткового балу за наукові здобутки. Вступні іспити до аспірантури ВНАУ складаються з: вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); вступного іспиту з іноземної мови (за вибором Вченої ради ВНАУ в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються бали вступних іспитів із спеціальності та іноземної мови, а також результати інших форм вступних іспитів. Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень – форма вступного іспиту, що може бути передбачена при вступі для здобуття освітнього ступеня доктора філософії, яка полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника. Відповідно до Правил прийому ВНАУ особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні іспити. Накази про зарахування на навчання видаються ректором ВНАУ на підставі рішення приймальної комісії та оприлюднюються на вебсайті університету у вигляді списку зарахованих. Конкурсний відбір проводиться на умовах загального і відкритого доступу. З результатами можна ознайомитись на офіційному сайті ВНАУ (<https://bit.ly/2V7psd3>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регламентовано відповідними положеннями ВНАУ, а саме: «Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (<https://bit.ly/3jJxJON>), «Положення про організацію та проведення стажування (практики) за кордоном студентів, аспірантів ВНАУ» (<https://bit.ly/3ytRZJI>), «Правила прийому на навчання до аспірантури (доктор філософії) та докторантури (доктор наук) Вінницького національного аграрного університету в 2021 році» (<https://bit.ly/3AzTVB1>), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та доктора наук в докторантурі ВНАУ» (<https://bit.ly/2UtunoA>), «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ» (<https://bit.ly/3r1ViyX>). Інформація є доступною для здобувачів вищої освіти на сайті університету. Так під час вступної кампанії Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Під час спілкування учасники фокус груп підтвердили практику застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у ВНАУ. Серед здобувачів вищої освіти ОНП не було студентів, які скористалися вище наведеними положеннями.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ВНАУ діє «Положення про неформальну та інформальну освіту у ВНАУ» (<https://cutt.ly/pmbqgCz>), яке затверджене рішенням Вченої ради університету та введене в дію 24.11.2020 р. Воно є доступним для усіх учасників освітнього процесу. Ним регламентується порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти. Згідно нього визнання результатів навчання (перезарахування дисципліни або її частини, форм контролю (іспит, залік) відбувається: - на підставі документа, наданого студентом, із переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та зазначенням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку в навчальному закладі; - на підставі підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікатів, кваліфікаційних свідоцтв тощо), що є підставою для зарахування окремої лабораторної роботи, теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо

програма неформальної освіти відповідає робочій програмі навчальної дисципліни. Також діє наказ ВНАУ №26 від 09.02.2021 р. «Щодо дії системи набуття професійних компетенцій під час участі здобувачів вищої освіти в освітньо-наукових заходах неформальної та інформальної освіти» (<https://cutt.ly/LmbwRfo>). Проте практика застосування вказаних правил на ОНП «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті за останні роки відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» є структурованими і регламентуються низкою положень, що представлені на офіційному веб-сайті університету. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП, що підтверджено в ході бесіди зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено. Чіткість та зрозумілість правил прийому є сильною стороною даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Покращити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та в інших ЗВО. Для покращення інформованості здобувачів щодо питань академічної мобільності бажано створити окреме положення.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» є структурованими, чіткими, зрозумілими та оприлюдненими на офіційному веб-сайті ВНАУ. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП. Для внутрішнього покращення ОНП бажано посилити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та в інших ЗВО. Бажано створити окреме положення щодо питань академічної мобільності для покращення інформованості здобувачів. Загалом ОП відповідає Критерію 3 з незначними недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому НАУ (<https://cutt.ly/5mzaJvj>) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та доктора наук в докторантурі ВНАУ (<https://cutt.ly/EmzgHOE>). Форми, за якими здійснюється освітній процес: теоретичне навчання, самостійна робота, контрольні заходи, педагогічна практика, наукова робота. Основними методами його реалізації є лекції, практичні, лабораторні, семінарські, індивідуальні заняття та консультації. Навчальні дисципліни викладаються провідними науково-педагогічними працівниками університету, які відповідають кваліфікаційним вимогам, з використанням інноваційних методів навчання і викладання (у ході зустрічі з науково-педагогічним персоналом згадувались ділові ігри, дискусії, мозковий штурм). Здобувачі доктора філософії вільні у виборі денної чи заочної форми навчання; розподілу на групи дисциплін, передбачених для вивчення на обов'язковій та вибірковій, а також відповідно до специфіки їх наукового дослідження. Викладачі формують набір методів навчання, які наведені в робочій програмі та силабусах, розміщених на сайті Вінницького НАУ, з метою ознайомлення здобувачів з їх структурою та тематикою (<https://cutt.ly/QmzgX56>). На сайті ВНАУ наведені результати анкетування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 201 щодо задоволеності методами та формами навчання і викладання (<https://cutt.ly/KmzgVc1>), які підтверджують, що форми і методи навчання задовольняють більшість із них, хоча за можливістю вільного вибору навчальних дисциплін повністю задоволених лише 50 %, на що слід звернути увагу при подальшій реалізації ОП. Під час зустрічі з аспірантами думки також розділилися від повного задоволення навчальними дисциплінами до бажання ввести до ОП насінництво, точне землеробство та деякі інші дисципліни.

Здобувачів мають право обирати наукового керівника, теми дисертаційних робіт, права на академічну мобільність, на вибір ОК ОП згідно Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркового навчального дисциплін (<https://cutt.ly/WmzgoEu>), брати участь у формуванні індивідуального навчального плану, долучатися до наукових та науково-практичних заходів, права на перезарахування навчальних дисциплін відповідно до Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці (<https://cutt.ly/rmzg3gv>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ході зустрічі зі здобувачами встановлено, що їм у доступній формі та своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, яка відображається в робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах, розміщених на сайті в розділі відділу аспірантури і докторантури (<https://cutt.ly/Smxxm74f>), де також подано освітні програми, навчальні плани, перелік дисциплін, графік організації освітнього процесу, розклад занять, іншу інформацію щодо навчання аспіранта, зокрема наведено детальне науково-методичне забезпечення дисциплін. Доступ до даної інформації вільний, кожен аспірант має кабінет у електронній системі управління ВНЗ «Сократ». Навчання здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту». Цілі, робочі програми та силабуси розробляються викладачами у відповідності з Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та доктора наук в докторантурі ВНАУ (<https://cutt.ly/jmzhjdn>), Положенням про розробку силабусів навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/WmzhxkY>). Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять (<https://cutt.ly/omzhm99> та <https://cutt.ly/7mzhRbs>), графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів звіту викладацької практики, а також наказами на проведення практики. Учасники освітнього процесу також отримують інформацію у власному кабінеті електронної системи управління ВНЗ «Сократ». Науково-педагогічні працівники на зустрічі підтвердили, що мають можливість самостійно наповнювати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Робочий навчальний план навчання за ОП передбачає освітню та наукову складову освітнього процесу. Перші 3 роки навчання за ОП відводяться для проведення наукових досліджень та засвоєння освітніх компонентів, а четвертий рік – для верифікації отриманих результатів, написання та захисту дисертаційної роботи. Відповідно до затвердженого плану, здобувач вищої освіти доктора філософії проводить наукові дослідження на дослідних полях та лабораторії. Під час освітнього процесу здобувачі проводять наукові дослідження в рамках виконання НДР, зокрема «Розробка методів удосконалення технології вирощування зернобобових культур з використанням біодобрив, бактеріальних препаратів, позакоренових підживлень та фізіологічно-активних речовин» за № 0120U102034, що фінансується з державного бюджету, ініціативних тематик, які фінансуються з коштів ВНАУ, у тому числі «Удосконалення прийомів та розробка ресурсощадних технологій вирощування овочевих рослин та їстівних грибів» за № 0117U004290, «Удосконалення елементів технології вирощування зернових та зернобобових культур в умовах Лісостепу Правобережного» за № 0117U004702, «Підвищення екологічної якості вод АПК методом структуризації» за № 0119U101696 та інших (за даними портфоліо здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://cutt.ly/dmzh5EF>). Аспірантські дослідження проводяться на базі науково-дослідного господарства «Агрономічне» Вінницького національного аграрного університету та інших підприємств, як МКП «Віницязеленбуд», ТОВ «Органік-Д» та інші. Апробація отриманих результатів проводиться у наукових заходах університету, зокрема у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Напрями досліджень в аграрній науці: стан та перспективи» та Міжнародній науково-практичній конференції «Використання інноваційних технологій в агрономії» та у заходах інших установ. Здобувачі публікують отримані дані у науковому фаховому виданні ВНАУ «Сільське господарство та лісівництво» (<http://forestry.vsau.org/>) та у інших виданнях. Відзначається забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП на зустрічах як зі здобувачами та випускниками, так і з НПП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення освітніх компонентів відбувається наприкінці попереднього року навчання за ініціативою гаранта ОП та провідного лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ (<https://cutt.ly/5mzaJvj>), Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (<https://cutt.ly/2mxQuXZ>), Положення про стейкхолдерів освітніх програм Вінницького національного аграрного університету (<https://cutt.ly/VmxQdsX>). Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. З метою орієнтації в сучасних

технологіях та наукових розробках у рослинництві та землеробстві викладачі проходять підвищення кваліфікації та приймають участь у міжнародних конференціях, симпозиумах, круглих столах, засіданнях, зокрема Вдовенко С. А. - підвищення кваліфікації «Вирощування в умовах Польщі овочевої продукції у відкритому і захищеному ґрунті та їстівних грибів», у Природничому університеті м. Познань (Польща), квітень 2017 р., Разанов С. Ф. - проходження стажування ФГ Дзялів, «Ефективне використання новітніх екотехнологій в агрономії», березень 2019 р.; Паламарчук В. Д. - підвищення кваліфікації «Науково-теоретичне обґрунтування технології вирощування та адаптивності гібридів кукурудзи для виробництва біоетанолу в умовах Лісостепу правобережного», грудень 2020 р. Цими та іншими авторами видані методички та навчальні посібники, які увійшли до оновлених робочих програм, зокрема Вдовенко С. А., Гавриш І. Л., Полутін О. О. Субтропічні і рідкісні плодовоовочеві рослини: навчальний посібник. Вінниця: Твори, 2020. 252 с.; Вдовенко С. А., Паламарчук І. І. Особливості технології вирощування кабачка в умовах відкритого ґрунту. Вінниця: ВНАУ, 2019. 195 с.; Ткачук О. П., Шкатула Ю. М., Тігаренко О. М. Сільськогосподарська екологія: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 542 с. Крім власних дослідницьких результатів до списків основної та додаткової літератури силабусів та робочих програм увійшли найбільш актуальні та новітні наукові досягнення у галузі, опубліковані у 2018-2020 рр. Дані, наведені у відомостях про самооцінювання та на сайті ВНАУ були підтверджені під час спілкування з науково-педагогічним персоналом та здобувачами. Стейкхолдери на зустрічі підтвердили свою зацікавленість та участь у перегляді ОП, що підтверджено наданими протоколами засідань Ради стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Аспіранти мають право навчатися, стажуватися чи проводити наукову діяльність у іншому закладі вищої освіти, науковій установі та міжнародних організаціях на території України або поза її межами, можливість підвищувати рівень практичних навичок та теоретичних знань з передових технологій вирощування та переробки сільськогосподарської продукції, застосування сучасної техніки згідно Положення про організацію та проведення стажування (практики) студентів, аспірантів Вінницького національного аграрного університету за кордоном (<https://cutt.ly/JmcUvj>). ВНАУ активно співпрацює із закордонними університетами і міжнародними організаціями із понад 30-ти країн, з якими підписані угоди, договори та меморандуми про навчальне, освітнє, наукове та міжнародне співробітництво (<https://cutt.ly/pmcUQbm>). Здобувачам вищої освіти, впродовж навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) за межами України гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії. Науково-педагогічний персонал та здобувачі мають вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science, доступ до повнотекстових публікацій міжнародного видавництва Springer Nature, повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect, Бібліометрика української науки та Open Ukrainian Citation Index. Представники здобувачів, які приймали участь у зустрічі, не стажувалися за кордоном, аналіз портфоліо усіх 26 (крім Гуцол Аліни Іванівни) здобувачів також не виявив аспірантів, які в межах освітньої програми стажувались за кордоном, але на зустрічі з випускниками такі приклади наводились. Протягом 2020-2021 рр. здобувачі, згідно даних портфоліо, підкріплені копіями сертифікатів, брали участь у 19-ти науково-практичних конференціях за межами України, але відомості про міжнародні проекти в межах спеціальності та спільні з зарубіжними партнерами наукові дослідження відсутні. На зустрічі з адміністрацією закладу констатувалась відсутність на даний час ліцензії на підготовку громадян інших держав за спеціальністю 201 «Агрономія», але плани і бажання на її отримання у Вінницького НАУ є.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, і відповідають принципам академічної свободи. Поінформованість здобувачів стосовно освітнього процесу на належному рівні. Усім учасникам освітнього процесу ОНП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК у формі робочих програм та силабусів. Здобувачі вищої освіти мають можливість розвивати необхідні компетентності та займатися науковою роботою на базі ВНАУ та завдяки стажуванню на базі провідних освітньо-наукових установ. Наукова діяльність виконується в рамках НДР державного замовлення з відповідним фінансуванням та ініціативних проектів, які фінансуються з коштів ВНАУ. Наявність фахового видання в Інституті, проведення наукових конференцій, публікація методик та навчальних посібників. Вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science, доступ до повнотекстових публікацій міжнародного видавництва Springer Nature, повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect, Бібліометрика української науки та Open Ukrainian Citation Index.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Для більшої відповідності принципам академічної свободи і беручи до уваги побажання аспірантів, зокрема, враховуючи пов'язаність тематики досліджень здобувачів з вивченням сортів та засобів інтенсифікації агровиробництва, розширити перелік додаткових дисциплін або збільшити у робочих програмах обов'язкових дисциплін кількість годин, присвячених селекції та захисту рослин. ЕГ звертає увагу на недостатню

інтернаціоналізацію діяльності закладу вищої освіти в межах освітньої програми і рекомендує сформувати спільні з іноземними установами наукові проекти, дотичні до тематики аспірантських робіт, особливо стосовно отримання екологічно чистої продукції та ефективного використання енергоощадних технологій у рамках існуючих угод про міжнародне співробітництво, у процесі їх виконання використовувати стажування здобувачів у провідних закордонних наукових установах, популяризувати серед здобувачів участь у таких заходах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Поінформованість здобувачів стосовно освітнього процесу на належному рівні. Здобувачі доктора філософії вільні у виборі форми навчання; обранні вибіркових дисциплін відповідно до специфіки їх наукового дослідження. Аспірантам у доступній формі та своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, яка відображається в робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах. План навчання за ОП поєднує освітню та наукову складову освітнього процесу, здобувачі проводять наукові дослідження в рамках виконання НДР. Освітня програма щорічно оновлюється. З метою орієнтації в сучасних технологіях та наукових розробках у рослинництві та землеробстві викладачі проходять підвищення кваліфікації. Науково-педагогічний персонал та здобувачі мають вільний доступ до електронних наукових баз даних. ЕГ звертає увагу на недостатню інтернаціоналізацію діяльності закладу вищої освіти в межах освітньої програми і рекомендує популяризувати серед аспірантів формування та участь у спільних з іноземними установами наукових проектах, дотичних до тематики аспірантських робіт. Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Агрономія» відповідає рівню В за Критерієм 4, а виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути виправлені в подальшій реалізації ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання регламентовані «Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/bmlQlqD>) із змінами (<https://cutt.ly/kmlQv1m>). У силабусах і робочих програмах, які розміщено у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО, наведено: критерії і шкалу оцінювання, методи контролю знань, перелік тем і розподіл балів протягом семестру. Критерії оцінювання представлені у національній шкалі та ECTS (<https://cutt.ly/smlcw7H>). Додатково викладачі повідомляють інформацію про оцінювання на початку вивчення дисципліни, про що розповіли учасники фокус-груп. Згідно із результатами анкетування 76,9 % і 19,2 % оцінили рівень інформування щодо розкладу заліково-екзаменаційної сесії на 5 і 4 бали відповідно. 55,8 % і 28,8 % оцінили рівень інформування про критерії оцінювання на 5 і 4 бали відповідно (<https://cutt.ly/hmzmEac>). Оцінювання здобувачів здійснюється в автоматизованій системі (АЕСУ) Сократ, особливості функціонування якої були продемонстровані ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази. Для оцінювання використовуються тести, захищені паролем від попереднього перегляду. Оцінювання здійснюється системою в автоматичному режимі. Під час фокус-груп здобувачі позитивно оцінили електронне тестування, наголосивши на об'єктивності такого контролю знань. Учасники фокус-груп також розповіли про інші форми контролю знань: усне опитування, мозковий штурм, індивідуальні творчі і наукові завдання тощо. Завдяки використанню різних підходів можливо комплексно оцінити досягнення конкретних результатів навчання здобувачем.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На час акредитації ОНП стандарт для спеціальності 201 Агрономія третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. Форми атестації здобувачів регламентовані «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://cutt.ly/emlW427>). Учасники фокус-груп розповіли, що атестація здійснюється щороку формі звітів за результатами наукової роботи протягом року і виконаної освітньої складової, відповідно до індивідуального плану здобувача.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначені у «Положенні про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/bmlQlqD>) із змінами (<https://cutt.ly/kmlQv1m>), яке розміщено у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО. У Положенні наведені: форми проведення контрольних заходів, перелік документації викладача при проведенні контрольного заходу, критерії оцінювання тощо. Положення регламентує порядок перескладання та заліків. У Положенні встановлені чіткі терміни та умови перескладання контрольних заходів. З метою запобігання конфлікту інтересів перескладання приймається комісією, створеною деканом. Після закінчення заліку чи іспиту комісія приймається рішення на підставі оцінок, виставлених членами комісії, більшістю голосів з урахуванням результатів навчання здобувача протягом семестру. Додатково розроблена і діє антикорупційна програма (<https://cutt.ly/4mlUaBv>). Відповідно до програми, у ЗВО утворена комісія з антикорупційних ризиків. У складі комісії працює уповноважена особа, задачею якої є недопущення конфлікту інтересів або необ'єктивності. Окремий підрозділ Антикорупційної програми присвячено врегулюванню конфлікту інтересів. Під час фокус-груп здобувачі розповіли, що конфліктних ситуацій на ОНП не виникало, оскільки оцінювання здійснюється шляхом тестування з автоматичним оцінюванням і здобувач отримує оцінку, релевантну кількості правильних відповідей. Критерії, методи і форми оцінювання відомі здобувачам на початку вивчення дисципліни. Проте у випадку виникнення конфліктної ситуації здобувачі мають змогу звернутись із заявою до деканату щодо перескладання заліку чи іспиту. Здобувачі повідомили, що ознайомлені із діючим Положенням щодо навчального процесу і проведення контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури академічної доброчесності регламентовані Положенням «Про академічну доброчесність» і Наказом «Про забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами вищої освіти університету» (<https://cutt.ly/PmlIEgP>). У Положенні наведені основні види порушення академічної доброчесності з їх характеристикою (академічний плагіат, самоплагіат, списування, фальсифікація та інші) та відповідальності за порушення норм академічної доброчесності, включаючи відрахування здобувачів. Популяризація академічної доброчесності забезпечується через тематичні семінари та обговорення питань, включаючи проекти Положень щодо академічної доброчесності, на спільних зустрічах адміністрації і самоврядування (<https://cutt.ly/BmXZyje>). Також відповідно до Положення, здобувачі та співробітники ЗВО підписують декларацію дотримання академічної доброчесності. На завідувачів кафедр покладено зобов'язання щодо ознайомлення співробітників та аспірантів із Положенням. Для перевірки текстів на академічний плагіат використовується система «Anti-Plagiarism» Хмельницького національного університету, з яким укладено відповідну угоду (<https://cutt.ly/vmzf7hp>). Технічна підтримка здійснюється відділом моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності. Згідно із результатами анкетування аспірантів 80,4 % знайомі з поняттям академічної доброчесності; 85,7 % були проінформовані про процедури дотримання академічної доброчесності науковими керівниками і 83,9 % НПП. 98,2 % опитаних аспірантів знайомі з поняттям плагіату і пов'язаними ризиками; 91,1 % знають про програмне забезпечення, в якому ЗВО здійснює перевірку робіт на академічний плагіат. 75 % опитаних додатково самостійно перевіряють роботи на академічний плагіат (<https://cutt.ly/YmzcYu5>). Під час фокус-груп здобувачі виявили обізнаність щодо сутності академічної доброчесності. Здобувачі розповіли, що орієнтуються на високий відсоток оригінальності своїх робіт, а саме – більше 90 %. Виявлені текстові збіги у роботах здобувачів належать до загальноживаних фраз в агрономії. Представники адміністрації і структурних підрозділів повідомили про кілька випадків, коли магістранти не були допущені до захисту через виявлення у кваліфікаційних роботах плагіату. Таким чином, культура академічної доброчесності ЗВО сформована з таких головних складових: нормативно-права база з питань академічної доброчесності, використання відповідних технологічних інструментів для виявлення академічного плагіату (програма «Anti-Plagiarism»), функціонування уповноваженого органу – Відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності, особиста відповідальність кожного співробітника і здобувача завдяки заповненню Декларації академічної доброчесності, а також додатковий моніторинг (крім безпосередньо перевірки робіт на плагіат) – щорічне анкетування щодо академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін можна віднести електронне тестування з автоматичним оцінюванням (з позиції зменшення суб'єктивності викладача); використання різноманітних форм усного контролю знань, включаючи проблемне навчання і мозковий штурм; обізнаність здобувачів щодо питань академічної доброчесності, включення питань

щодо дотримання академічної доброчесності до щорічного анкетування здобувачів, введення вимоги підписання здобувачами і співробітниками ЗВО декларації дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною є обмежений перелік типів тестових завдань, які використовуються в АЕСУ. Завдання з однією правильною відповіддю недостатньо репрезентативні для контролю знань, оскільки висока імовірність вгадати правильну відповідь. Рекомендовано розширити перелік типів завдань, наприклад: завдання із кількома правильними відповідями, на встановлення відповідності, альтернативні тест-завдання тощо. Це дозволить зменшити імовірність вгадати правильну відповідь, забезпечивши більш точний і об'єктивний контроль знань.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП має добре розроблену нормативно-правову базу з питань академічної доброчесності і контролю знань здобувачів. Контроль знань відбувається в АЕСУ з автоматичним оцінюванням, що дозволяє здобувачам бути певними в об'єктивності оцінки. Наявні додаткові види контролю знань: практичні і лабораторні заняття, індивідуальні творчі роботи, мозковий штурм тощо. Всі відповідні нормативні положення, критерії оцінювання і робочі програми дисциплін оприлюднені у відкритому доступі на сайті ЗВО. Значна увага приділена питанням академічної доброчесності; тексти наукових робіт перевіряються у системі Anti-Plagiarism, завідувачі кафедр ознайомлюють співробітників і здобувачів із нормативною базою ЗВО щодо академічної доброчесності. У ході фокус-груп ЕГ було повідомлено про випадки відрахування здобувачів ОП магістерського рівня через виявлення в їх роботах плагіату, що свідчить про дієвість системи забезпечення академічної доброчесності у ЗВО. В цілому ОНП за Критерієм 5 відповідає вимогам щодо акредитації ОП, інноваційні практики відсутні. Таким чином, ЕГ вважає доцільним оцінити ОНП за Критерієм 5 на рівень В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації про викладачів на ОНП (таблиця 2) свідчить, що усі задіяні до викладання НПП мають відповідну дисципліні спеціальність, стаж науково-педагогічної роботи, пройшли підвищення кваліфікації у вітчизняних і закордонних установах. Викладачі проходили підвищення кваліфікації на базі профільних організацій України: ТОВ «Селищанське» (Юрчук Н. П.) і фермерське господарство «Дзялів» (Разанов С. Ф.); ЗВО України: Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського (Смагло Н. С.), ВНМУ імені М. І. Пирогова (Холодова О. О.), Вінницький національний технічний університет (Джеджула О. М., Яровий А. М.); зарубіжних ЗВО: Краківський економічний університет, Польща (Кравець Р. А.), Природничий університет у м. Познань, Польща (Вдовенко С. А.) тощо. Копії сертифікатів про підвищення кваліфікації додаються (<https://cutt.ly/jmzL1LT>). НПП досить активно займаються науковими дослідженнями і публікуються як у фахових виданнях України, так і у міжнародних – European Journal of Sustainable Development та інших (<https://cutt.ly/SmzNdss>). Додатково у ЗВО діє «Положення про порядок щорічного звітування науково-педагогічних працівників Вінницького національного аграрного університету», що дозволяє здійснювати щорічний контроль якості роботи викладачів за параметрами наукової, навчальної, методичної та організаційної роботи (<https://cutt.ly/UmXwXwr>). Також контроль якості викладання здійснюється завдяки проведенню відповідного анкетування здобувачів щодо кожної дисципліни. Згідно із результатами анкетування абсолютна більшість здобувачів, а саме від 55 до 88 % опитаних, максимально оцінили якість викладання різних дисциплін ОНП – на 5 балів; від 5 до 38 % опитаних оцінили якість викладання на 4 бали (<https://cutt.ly/Vmz8soe>). Під час фокус-груп представники адміністрації і структурних підрозділів повідомили про наявність внутрішньої вимоги до кожного із викладачів щодо щорічного оновлення навчально-методичного комплексу з дисципліни, використання не менше 30 % власних наукових матеріалів. Наявність оновлення контролюється співробітниками деканату у систему АЕСУ «Сократ». Завдяки цьому забезпечується постійне оновлення дисциплін, відповідно до сучасних тенденцій розвитку аграрної галузі. Здобувачі і випускники висловили задоволеність рівнем навчання, отриманими знаннями і практичними навичками.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного відбору викладачів регламентовані «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Вінницького національного аграрного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», «Положення про конкурсну комісію щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Вінницького національного аграрного університету» та іншими нормативно-правовими документами, розміщеними у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/8mz6GnF>). Відповідно до положень, утворюється конкурсна комісія, яка складається з ректора, проректорів, деканів, начальника відділу кадрів та юридичного відділу, голови профспілкової організації і та інших співробітників ЗВО. Оголошення про початок конкурсного відбору на вакантні посади розміщується також у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/imxqlag>). Текст оголошення містить інформацію про дати проведення конкурсу Представники адміністрації і структурних підрозділів розповіли, що критеріями відбору на вакантні посади НПП є публікаційна активність, відповідність спеціальності, наявність розробленого навчально-методичного комплексу тощо. У рамках конкурсу на вакантне місце претенденти проводять пробне відкрите заняття, що дозволяє перевірити на практиці їх професіональний рівень. Викладачі і представник відділу кадрів у ході фокус-груп розповіли, що вся необхідна інформація про конкурси на вакантні посади НПП розміщується завчасно на офіційному-веб-сайті ЗВО.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На факультеті агрономії та лісівництва діє Рада стейкхолдерів, яка об'єднує представників роботодавців. Факультет регулярно організує засідання Ради стейкхолдерів, на яких розглядаються питання покращення ОНП (<https://cutt.ly/OmnFDo8>). За пропозиціями від роботодавців було переглянуто структурно-логічну схему ОНП (<https://cutt.ly/OmcIDl5>), введено дисципліну «Філософія науки та інновацій» (<https://cutt.ly/RmcYg4P>). Роботодавці беруть участь у щорічному анкетуванні з моніторингу якості освіти на ОНП. 100 % опитаних були залучені до обговорення, розробки, перегляду ОНП та брали участь в її покращенні. 100 % опитаних відзначили такі форми співробітництва з ВНАУ: рецензування освітнім програм, надання відгуків на зміст програми, проведення практичних занять, керівництво практичною підготовкою здобувачі; 75 % допомагають в інформаційному забезпеченні ОНП; 50 % опитаних надають бази для стажування здобувачів (<https://cutt.ly/ymcRAit>). У ході фокус-груп роботодавці підтвердили тісну співпрацю з факультетом та участь у покращенні ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Учасники фокус-груп розповіли, що роботодавці проводять практичні заняття для здобувачів. Зокрема, здобувачі згадали практику із представниками фітосанітарної служби. Загалом за даними анкетування 7 представників роботодавців відзначили, що долучені до проведення практичних занять на ОНП (<https://cutt.ly/ymcRAit>). На постійній основі, зокрема в якості сумісників, роботодавці не залучаються до аудиторних занять. Слід відзначити, що викладачі ОНП проходять стажування на базі аграрних підприємств і фермерських господарств (ТОВ «Селищанське» – Юрчук Н. П.; фермерське господарство «Дзялів» – Разанов С. Ф.), де набувають практичного досвіду у галузі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО має укладені договори про співпрацю освітніми та науковими установами Болгарії, Вірменії, Грузії, Латвії та Польщі (<https://cutt.ly/xmc4Tu6>). Викладачі за останні 5 років проходили підвищення кваліфікації у ЗВО м. Краків і Познань (Кравець Р. А., Вдовенко С. А.), на базі вітчизняних аграрних підприємств і фермерських господарств (Юрчук Н. П., Разанов С. Ф.), а також на базі інших ЗВО України (Смагло Н. С, Холодова О. О., Джеджула О. М., Яровий А. М. та інші). Детальна інформація про стажування і підвищення кваліфікація представлена у таблиці 2 та сертифікатах (<https://cutt.ly/Wmc6OGO>). Додатково діє «Положення про преміювання та матеріальне стимулювання» (<https://cutt.ly/fmvqfa>), згідно з яким викладачам частково або повністю покриваються витрати за публікацію статей у виданнях Scopus і Web of Science, передбачені премії за статті у фахових виданнях тощо. Учасники фокус-груп підтвердили наявність можливостей для стажування, публікації у міжнародних виданнях тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО розроблена комплексна система стимулювання розвитку викладацької майстерності, що включає заохочувальні інструменти, матеріальну допомогу у публікації видань, контроль якості викладання та інші. Зокрема, діє «Положення про порядок щорічного звітування науково-педагогічних працівників Вінницького національного

аграрного університету» (<https://cutt.ly/ImvUTKN>). Згідно із Положенням кожен НПП має звітувати на кафедрі про результати своєї діяльності протягом року. Звіт охоплює навчальну складову (перелік дисциплін, інформацію про наукове керівництво аспірантами); методичну складову (перелік виданих методичних вказівок, конспектів лекцій та презентаційного матеріалу); наукову складову (участь у міжнародних проєктах, видання монографій і посібників, одержання патентів, участь у конференціях, стажування) та організаційну складову (участь в організації конференцій та олімпіад, роботі експертних рад). Заохочувальні інструменти стимулювання розвитку викладацької майстерності наведені у «Положенні про преміювання та матеріальне стимулювання» (<https://cutt.ly/fmvqfa>). Для НПП передбачені премії за участь у впровадженні нових форм навчального та виховного процесу; проведення семінарів, тренінгів, стажування; підготовку студентів-переможців Всеукраїнських олімпіад; публікації у фахових виданнях, виданнях Scopus і Web of Science; видання підручників і посібників тощо. Учасники фокус-груп розповіли про дієвість вищезазначених інструментів стимулювання розвитку викладацької майстерності, зокрема про наявність премій, оплати ЗВО публікацій у виданнях Scopus і Web of Science. Окремо представники адміністрації і структурних підрозділів наголосили на необхідності щорічного оновлення кожним викладачем навчально-методичного комплексу з дисципліни, 30 % від якого мають становити власні напрацювання викладача – матеріали і результати наукових досліджень, статей тощо. Оновлення навчально-методичного комплексу з кожної дисципліни перевіряється щорічно в АЕСУ «Сократ» співробітниками деканату факультету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До сильних сторін можна віднести проходження викладачами стажування на базі вітчизняних і зарубіжних освітньо-наукових установ та аграрних підприємств, участь викладачів у державних та госпдогвірних тематиках із впровадженням результатів у виробництво; наявність матеріального стимулювання викладачів, включаючи преміювання за різні види навчально-наукової діяльності та оплати публікацій у виданнях Scopus/Web of Science; щорічне звітування викладачів за результатами роботи; контроль оновлення викладачами навчально-методичного комплексу в АЕСУ, необхідність впровадження у дисципліну результатів власних наукових досліджень тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкою стороною є недостатньо активна взаємодія здобувачів із роботодавцями. Представники від роботодавців залучені до проведення окремих практичних занять. Рекомендовано збільшити залучення роботодавців до проведення аудиторних занять, проведення інших спільних заходів на кшталт відкритих лекцій і аграрних виставок тощо. Особливо важливим є знайомство здобувачів ОНП із представниками інших ЗВО та наукових установ, як основних потенційних роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП має досить потужний склад викладачів, які регулярно виконують державні і госпдогвірні тематики, впроваджують результати власних досліджень у виробництво, мають патенти, публікують статті у фахових виданнях та виданнях Scopus/Web of Science, проходять стажування на базі вітчизняних і зарубіжних освітньо-наукових установ та аграрних підприємств. ЗВО створює можливості для професійного розвитку і розвитку викладацької майстерності через договори про співпрацю із зарубіжними ЗВО, оплати публікацій у міжнародних виданнях, преміювання тощо. Також впроваджено щорічне звітування викладачів, що дозволяє здійснювати контроль якості роботи викладачів. Проте, ЕГ не виявлено інноваційних практик і потребує посилення взаємодія здобувачів із роботодавцями. Враховуючи наведене, Критерій 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ОП формуються за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених

законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень. У ході дистанційного огляду матеріально-технічної бази експертною групою зазначено, що ресурси ВНАУ знаходяться на достатньому рівні. У закладі є наукова бібліотека (книжковий фонд налічує понад 225 тис. примірників книг, журналів та газет). Автоматизована бібліотечна система «Софія» (<https://cutt.ly/Zmv8h78>) налічує понад 30 тис. електронних видань. Функціонує електронний банк навчально-методичних та наукових видань науково-педагогічних працівників університету «Репозиторій» (<https://cutt.ly/Hmv8vqC>). Підключення до міжнародних електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science, повнотекстових публікацій міжнародного видавництва Springer Nature, повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect дає можливість вільного доступу до них викладачів та аспірантів, що покращує розвиток наукової інфраструктури та підготовку наукових кадрів. 5 навчальних корпусів, 4 гуртожитки під'єднані до мережі Інтернет, крім того існують зони вільного доступу Wi-Fi. В навчальному процесі задіяні аудиторії, оснащені мультимедійною технікою, серед яких комп'ютерні класи, навчальні лабораторії, навчальна площа складає 18109 м², при загальній площі приміщень ЗВО 27530 м², що відповідає вимогам та потребам до проведення лекційних і практичних занять, у т.ч. в дистанційному режимі. Постійно ведеться оновлення матеріально-технічних засобів, тільки за 2020 рік університетом придбано мотику ротажну складну Yetter 9,14 м (компанія «Джон Дір», США), Плуг PNT 14/A WARRIOR (V12106) («MORO Agrati», Італія), Борона шлейфова (ТОВ «Українське конструкторське бюро трансмісії і шасі», Україна) на загальну суму – 2326 тис. грн. (<https://vsau.org/nauka>). У ОП крім комп'ютерів та мультимедійного обладнання задіяні мікроскопи МБС-10, бінокляри XS 6220, ламінарний бокс, термостат ТС1/80 СПУ, сушильна шафа, ваги лабораторні електронні ТВЕ, атомно-абсорбційний спектрофотометр, іонімір лабораторний, СПЕКТРАН-119 М. Лабораторне обладнання представлене у відеороліку (<https://cutt.ly/4mv4loW>). На даний час спливає термін дії акредитації аналітичної лабораторії, але на зустрічі з адміністрацією було заявлено, що зараз ведеться активна робота по її поновленню.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Для врахування соціальних інтересів в університеті розвинута соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, буфети, актові зали, танцювальний та вокальний класи, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали). Доступ викладачів та аспірантів до інфраструктури (бібліотеки, читальних залів, спортивного залу, гімнастичної зали, приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять з тренажерним обладнанням, актові зали та балетної зали, комп'ютерних класів тощо) є безкоштовним. Доступ до всіх інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності є безоплатним в межах університету. Здобувачі вільно користуються науково-дослідним лабораторним обладнанням, дослідним полем з відповідним обладнанням та устаткуванням. В університеті створені та діють 6 творчих колективів, працює «Школа молодого лідера». Інформація щодо інфраструктури та інформаційних ресурсів представлена відеороліком (<https://cutt.ly/qmv89AH>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На сайті університету наведені результати анкетування анонімного опитування здобувачів вищої освіти ВНАУ «Освітня, інформаційна, організаційна, консультативна та соціальна підтримка в університеті» (<https://cutt.ly/omv4OeL>), згідно з яким 93,6 % опитаних вважають, що освітнє середовище ВНАУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їх потреби та інтереси. На зустрічі з допоміжними структурними підрозділами персоналом підтверджено, що університет опікується безпечністю освітнього середовища аспірантів з дотримання норм охорони праці і правил протипожежної безпеки, систематичним інструктуванням науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. На зустрічі з аспірантами підтверджено, що їхнє психічне здоров'я забезпечується доброзичливою атмосферою співробітництва в ході науково-освітнього процесу та підтримкою практичного психолога, соціального педагога, яких вони знають безпосередньо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Соціальним педагогом та викладачами надається соціальна підтримка здобувачам через зустрічі у групах, індивідуальне спілкування, анкетування, що дозволяє визначити, якої допомоги потребують аспіранти, як почуваються в освітньому середовищі і які питання потребують обговорення та уточнення. Інформаційна підтримка аспірантів здійснюється на офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/Rmv4JQp>), через групу «Відділ аспірантури і докторантури Вінницького НАУ» у соціальній мережі Фейсбук (<https://cutt.ly/Umv4XeC>) та через групу «Аспіранти ВНАУ» у безкоштовному месенджері Viber, що особливо актуально під час дистанційного навчання. Для кращої комунікації проводяться анкетування щодо задоволеності здобувачів освітнім процесом (<https://cutt.ly/Xmv4BHK>). Здобувачі на зустрічі підтвердили забезпечення закладом, за необхідності, проживання у гуртожитку та можливість працювати за сумісництвом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами визначені Правилами прийому до Вінницького НАУ (<https://cutt.ly/Nmv45ry>). Для осіб, які здобувають ступінь доктора філософії і потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі створено достатні умови для реалізації права на освіту згідно Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами (<https://cutt.ly/Xmv7eiX>). У навчальних корпусах забезпечені пандуси, ліфт, освітні послуги можуть надаватись у формі дистанційного навчання. Усі веб-ресурси для зареєстрованих учасників освітнього процесу за ОП є у вільному доступі на безоплатній основі відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/LmbqCJl>). Здобувачами на зустрічі відзначено, що за освітньо-науковою програмою "Агрономія" у ВНАУ відсутні приклади навчання осіб з особливими освітніми потребами, але корпуси університету обладнані пандусами, ліфтами, кнопками виклику персоналу, наявні можливості для дистанційної освіти. На зустрічі з представниками студентського самоврядування були наведені приклади сприяння закладом навчання дітям-сиротам та здобувачам із дітьми.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Працівники, посадові особи, керівник і засновники ВНАУ у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям. Антикорупційна програма Вінницького національного аграрного університету (<https://cutt.ly/Wmbq4kl>), Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у ВНАУ (<https://cutt.ly/umbq6Wl>), Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/DmbwrYX>), Порядок про запобігання та протидії проявам дискримінації здобувачів вищої освіти, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/qmbwub9>) визначають політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій у ВНАУ. У цих документах чітко прописані значення термінів, порядок реагування на конфліктні ситуації та суб'єкти реагування, якими є ректор, проректор з виховної роботи та гуманітарної політики, а також створена за наказом ректора комісія. Здається доцільним доповнити Порядок реагування на випадки булінгу та Порядок про запобігання та протидії проявам дискримінації здобувачів вищої освіти Порядком про запобігання та протидії проявам сексуальних домагань, щоб формалізувати його практичне застосування, в разі необхідності. Для попередження та врегулювання конфліктних ситуацій розроблено Положення про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ (<https://cutt.ly/KmbwpQs>), яке встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки академічної спільноти. Доступність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом вільного доступу до цих документів на сайті університету, а також можливістю анонімного спілкування через скриньку довіри <https://vsau.org/kontakti>. Конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо, під час реалізації освітньої програми не виникало, що підтверджено на зустрічах з адміністрацією закладу та зі здобувачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Відмічено використання сучасних технічних засобів, матеріальних ресурсів та технологій при підготовці здобувачів. Аспіранти задоволені організацією освітнього процесу стосовно забезпечення вільного доступу до використання електронних ресурсів, наукової бібліотеки та всієї інфраструктури закладу, що активно використовується в процесі навчання, проведення наукових досліджень. Освітній простір безпечний для життя і здоров'я аспірантів, комфортний і задовольняє наявні потреби. Здобувачам постійно надається освітня, інформаційна, соціальна й консультативна допомога з боку науково-педагогічного персоналу, наукових керівників та менеджменту закладу, про що зазначено у фокус-групі. Наявні діючі положення для врегулювання конфліктних випадків, пов'язаних з дискримінаційними чинниками. Матеріально-технічна база представлена на достатньому рівні, і забезпечена сучасними сільськогосподарськими машинами, технічним устаткуванням для проведення наукових досліджень як у полі, так і в умовах лабораторії, лабораторним обладнанням для проведення експрес-оцінок, визначення вмісту окремих елементів на атомно-абсорбційному спектрофотометрі, мікроскопами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Через відсутність деяких категорій обладнання для визначення біохімічного складу та безпечності сільськогосподарської продукції (хроматографи, спектрофотометри, прилади для визначення вмісту білка референтними методами та ін.), а також ліцензії для роботи з прекурсорами частина масових аналізів проводиться в установах-партнерах, що не сприяє розширенню обсягів та поглибленню досліджень. На даний час вплив термін дії акредитації аналітичної лабораторії, хоча ведеться робота по її поновленню. Експерти рекомендують для проведення агрохімічних та біохімічних досліджень в університеті отримати ліцензію для роботи з прекурсорами, продовжити оновлення лабораторного обладнання для визначення показників якості сільськогосподарської продукції та акредитувати одну з аналітичних лабораторій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічна база представлена на достатньому рівні, і забезпечена сучасними сільськогосподарськими машинами, технічним устаткуванням для проведення наукових досліджень, лабораторним обладнанням для проведення окремих аналізів, але для визначення біохімічного складу та безпечності сільськогосподарської продукції необхідно доукомплектувати аналітичну лабораторію хроматографами, спектрофотометрами, приладами для визначення вмісту білка референтними методами та ін., а також отримати ліцензію для роботи з прекурсорами. В університеті розвинута соціально-побутова інфраструктура, доступ викладачів та аспірантів до якої є безкоштовним, як і доступ до всіх інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Заклад опікується безпечністю освітнього середовища аспірантів з дотримання норм охорони праці і правил протипожежної безпеки. Здобувачам надається організаційна, консультативна та соціальна підтримка, наявні умови для забезпечення осіб з особливими потребами. Чітка і зрозуміла політика та процедури боротьби з корупцією, плагіатом, вирішення конфліктних ситуацій. Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Агрономія» відповідає рівню В за Критерієм 7

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентовані «Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм» (<https://cutt.ly/amnDuD9>). ЗВО на офіційному веб-сайті оприлюднює текст діючої ОНП, проект ОНП, контакти для пропозицій та зауважень до проекту ОНП (<https://cutt.ly/jmnCwuU>). У ЗВО діє Рада стейкхолдерів, що об'єднує представників від роботодавців, органів державної влади, громадських організацій тощо. Згідно із «Положенням про стейкхолдерів освітніх програм» (<https://cutt.ly/emnKoHx>), зацікавлені сторони можуть брати у перегляді ОНП, моніторингу якості освіти і матеріально-технічного забезпечення тощо. Участь стейкхолдерів у процедурах перегляду ОНП включає такі види діяльності: опитування, анкетування, дискусію, публічні виступи, скриньки для пропозицій; відкриті форуми з учасниками освітнього процесу тощо. Проведення щорічного анкетування є однією з основних складових внутрішнього забезпечення якості освіти у ВНАУ і регулюється відповідно до «Розпорядження про опитування здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем доктор філософії» (<https://cutt.ly/dmnZhwe>). Анкети розроблені для різних категорій стейкхолдерів: здобувачів, випускників, НПП та роботодавців. Анкетування проводиться за різними блоками: освітня, інформаційна, організаційна, консультативна та соціальна підтримка в університеті; дотримання академічної доброчесності; задоволеність організацією освітнього процесу; задоволеність методами та формами навчання і викладання; зміст освітньої програми. Результати анкетування оприлюднюються на офіційному веб-сайті у підрозділі «Моніторинг якості освіти» (<https://cutt.ly/1mnZPEO>). Також діє анонімна електронна скринька довіри (<https://cutt.ly/OmnXMTK>). Додатково проводяться очні засідання Ради стейкхолдерів, де здобувачі разом із НПП, представниками від роботодавців та адміністрації факультету обговорюють освітні програми (<https://cutt.ly/pmNz8rX>). На запит ЕГ, представники ЗВО надали протоколи засідань щодо перегляду ОНП: <https://cutt.ly/GmnXFrQ>, <https://cutt.ly/QmnXKPe>, <https://cutt.ly/qmnXXUG>. Під час фокус-груп здобувачі, роботодавці, представники адміністрації і структурних підрозділів, підтвердили участь у процедурах розроблення, перегляду та моніторингу ОНП; проведення засідань Ради стейкхолдерів, комунікацію здобувачів із адміністрацією факультету щодо питань якості освітньо-наукового процесу, а також функціонування скриньок довіри.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Для здобувачів щорічно проводиться анкетування. Питання анкет поділені на різні тематичні блоки: задоволеність методами та формами навчання і викладання; освітня, інформаційна, організаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів; дотримання академічної доброчесності; організація освітнього процесу; оцінка змісту освітньої програми; якість викладання. Узагальнені результати анкетування оприлюднюються на веб-сайті ЗВО у підрозділі «Моніторинг якості освіти» (<https://cutt.ly/1mnZPEO>). У разі потреби здобувачі мають змогу залишити свої пропозиції і зауваження анонімно через електронну скриньку довіри (<https://cutt.ly/OmnXMTK>). Також здобувачі беруть очну участь у засіданнях Вченої ради щодо перегляду ОНП, що підтверджується протоколами засідань: <https://cutt.ly/GmnXFrQ>, <https://cutt.ly/QmnXKPe>, <https://cutt.ly/qmnXXUG>. Результати анкетування здобувачів беруться до уваги при перегляді ОНП, зокрема у ході засідань Наукового товариства ВНАУ (<https://cutt.ly/ImmQVyr>) і Вченої ради факультету (<https://cutt.ly/gmmq9Vn>). Під час фокус-груп здобувачі розповіли про участь у засіданнях Вченої ради, присвячених перегляду ОНП; проходження щорічного анкетування, де вони мають змогу оцінити якість викладання та інше; внесення пропозицій щодо покращення ОНП, зокрема було наведено приклад щодо внесення вибіркової ОК «Екологізація агрономічної діяльності».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На факультеті діє Рада стейкхолдерів, яка включає представників з різних профільних установ та організацій: Державної екологічної інспекції, фермерських господарств, науково-дослідних станцій, приватних аграрних підприємств тощо. На засіданнях Ради стейкхолдерів за участі адміністрації, НПП і здобувачів факультету відбувається обговорення ОНП (<https://cutt.ly/pmz8rX>). Також представники від роботодавців беруть участь у засіданнях Вченої ради, присвячених перегляду ОНП і вносять свої пропозиції. Зокрема, за пропозицією від роботодавців до ОНП було введено дисципліну «Філософія науки та інновацій», здійснено перегляд компетентностей і програмних результатів навчання ОНП (<https://cutt.ly/ommysEc>). Для роботодавців розроблено окреме анкетування. Згідно із результатами анкетування 7 роботодавців були залучені до перегляду ОНП і мали можливість взяти участь в її покращенні (<https://cutt.ly/emmuUt5>). Під час фокус-груп представники від роботодавців підтвердили співпрацю з факультетом.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факультет здійснює збір і моніторинг інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП. На запит ЕГ представники факультету надали інформацію щодо працевлаштування випускників аспірантури за останні 10 років (<https://cutt.ly/gmmiLFv>). Абсолютна більшість випускників працює за фахом: викладачами ВНАУ, співробітниками профільних аграрних підприємств та фермерських господарств тощо. Додатково зв'язок підтримується через проведення анкетування для випускників (<https://cutt.ly/BmmjVLy>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На офіційному веб-сайті ЗВО розміщується текст ОНП, проект ОНП контакти для зауважень і пропозицій (<https://cutt.ly/jmnCwuU>). Виявлення недоліків ОНП забезпечується, насамперед, завдяки комплексному анкетуванню основних категорій стейкхолдерів: здобувачів, НПП, випускників і роботодавців. Результати анкетування доступні на веб-сайті ЗВО у підрозділі «Моніторинг якості освіти» (<https://cutt.ly/1mnZPEO>). Як вже було відзначено, для здобувачів розроблено розширене анкетування за кількома блоками, що охоплюють питання змісту ОНП, якості викладання, академічної доброчесності, інформаційної та соціальної підтримки тощо. Проведення анкетування для роботодавців та випускників дозволяє виявити слабкі сторони і недоліки ОНП в умовах реального виробництва. Результати анкетування розглядаються за участі стейкхолдерів на засіданнях Вченої ради (<https://cutt.ly/ammc4dP>). Додаткові можливості для внесення зауважень і пропозицій створюються завдяки функціонуванню анонімною електронної «Скриньки довіри» (<https://cutt.ly/OmnXMTK>); розгляду ОНП за участі усіх основних категорій стейкхолдерів на засіданнях Вченої ради факультету, Ради стейкхолдерів і Наукового товариства.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП Агрономія є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості, сформована у ЗВО, передбачає залучення до моніторингу якості освіти усіх основних категорій стейкхолдерів: здобувачів, випускників, роботодавців і НПП. Анкетування охоплює ключові складові освітньо-наукового процесу – від якості викладання до дотримання академічної доброчесності. Питання, пов'язані з моніторингом якості освіти і переглядом ОНП, розглядаються на засіданнях різного рівня: Ради стейкхолдерів, Наукового товариства і Вченої ради. ЗВО забезпечує прозорість моніторингу якості освіти. На офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднюється текст діючої ОНП та проекту, рецензії на ОНП, надаються контакти для пропозицій та зауважень; функціонує електронна «Скринька довіри», оприлюднені результати анкетування усіх категорій стейкхолдерів. Таким чином, культура якості базується на залученні до моніторингу якості освіти усіх зацікавлених сторін і прозорості процесу моніторингу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною є проведення комплексного щорічного анкетування для різних категорій стейкхолдерів: роботодавці, здобувачі, випускники, викладачі. Питання анкети охоплюють основні складові освітньо-наукового процесу: дотримання академічної доброчесності, якість викладання, освітня та соціальна підтримка здобувачів тощо. Обговорення питань перегляду ОНП здійснюється на засіданнях Наукового товариства, Ради стейкхолдерів і Вченої ради за участі усіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною є недостатній аналіз моніторингу кар'єрного шляху випускників. Інформація збирається лише у вигляді зведеної таблиці про місце роботи випускника. Рекомендовано здійснити аналіз працевлаштування випускників із розподілом по сферах діяльності; додати до анкетування випускників ОНП питання щодо основних факторів мотивації працевлаштування на приватних підприємствах, не у сфері науки чи вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти реалізована через проведення щорічного анкетування усіх категорій стейкхолдерів (випускники, здобувачі, викладачі, роботодавці), яке охоплює питання за різними тематичними блоками – від дотримання якості викладання до дотримання академічної доброчесності. Результати анкетування узагальнюються, аналізуються і розглядаються на засіданнях Вченої ради факультету. Додатково відбуваються засідання Наукового товариства та Ради стейкхолдерів, де зацікавлені сторони беруть участь в обговоренні і перегляді ОНП. Таким чином, ОНП за Критерієм 8 загалом відповідає рекомендаціям Національного агентства та чинному законодавству України. Враховуючи відсутність інноваційних практик, ЕГ вважає доцільним оцінити ОНП на рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Статут ВНАУ (<https://cutt.ly/lmbwh8y>) і Колективний договір (<https://cutt.ly/embwzdU>) регулюють права та обов'язки сторін освітнього процесу і знаходяться у вільному доступі. Установчі, фінансові та звітні документи університету, положення, які регулюють навчальний процес відносяться до публічної інформації (<https://cutt.ly/embwbXo>), зокрема у Звіті ректора університету про діяльність Вінницького національного аграрного

університету у 2020 році (<https://cutt.ly/umbwWj5>). Права та обов'язки працівників університету відображені у посадових інструкціях, а також у контрактах, передбачених для певної категорії працівників.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На даний час на веб-сторінці університету (<https://cutt.ly/EmbwiTQ>) розміщені Освітньо-наукова програма "Агрономія" 2020 та Проект освітньо-наукової програми "Агрономія" 2021, затвердження якого мало відбутися і відбулося на засіданні Вченої ради ВНАУ 29 червня, під час роботи ЕГ. На сайті також розміщені контактні дані для внесення зауважень та пропозицій щодо освітньої програми (<https://cutt.ly/lmbwSFB>). У ході спілкування з адміністрацією закладу виявлено, що перегляд освітньо-наукової програми з метою її удосконалення здійснюють у формах оновлення або модернізації компонентів щорічно не менше ніж на 30 %, з урахуванням усіх побажань зацікавлених сторін. Здобувачі на зустрічі підтвердили проведення серед них анкетування щодо формування освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Крім самої програми та її проекту на сайті установи розміщені чотири рецензії на неї від науковців та виробничників (<https://cutt.ly/WmbwJWr>, <https://cutt.ly/imbwXeG>, <https://cutt.ly/fmbwV67>, <https://cutt.ly/gmbwNLk>), силабуси 19 дисциплін та робочі програми 10 з них (<https://cutt.ly/pmbeerpq>), які, судячи з наявності у списках літературних джерел публікацій за 2018-2020 рр. регулярно оновлюються. На цій же сторінці розміщуються матеріали з науково-методичного забезпечення дисциплін, де можна віднайти архіви презентацій лекцій та практичних занять, а для вибіркового дисциплін презентації з цілями та завданнями, а також описом необхідних знань, компетенцій та програмних результатів навчання. Програма педагогічної практики здобувачів також розміщена на сайті ВНАУ (<https://cutt.ly/VmbeiE1>). В університеті функціонує електронна система управління ВНЗ «Сократ» та система дистанційного навчання MOODLE, де кожен здобувач та викладач мають свій кабінет (<https://cutt.ly/VmbeaMG>). Запропонована освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 201 «агрономія» відповідає сучасним вимогам та забезпечує можливість потенційних вступників зробити виважений вибір щодо вступу на неї.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У Вінницькому НАУ дотримані процедури, щодо прозорості і публічності, чіткості і зрозумілості правил і їх застосування в межах освітньої програми, а також своєчасності їх висвітлення на сайті університету. Компоненти освітньої програми регулярно оновлюються. Корисним досвідом є розміщення портфоліо наукових керівників (<https://cutt.ly/7mbekkt>) та здобувачів (<https://cutt.ly/Ymbexft>) на сайті установи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертною групою рекомендовано додати на сайт інформацію про угоди з вітчизняними установами та закладами про можливість стажування, що особливо актуально для здобувачів під час пандемії, коли можливості стажування за кордоном обмежені. Бажано переглядати та затверджувати освітньо-наукову програму на початок літа, до початку вступної компанії поточного року, щоб вступники до аспірантури мали можливість більш детально з нею ознайомитися та прийняти виважене рішення перед подачею документів на вступ. Бажано впорядкувати сторінку аспірантури (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>), на якій розміщено безліч документів у самих різних форматах, щоб простіше було знаходити необхідну інформацію.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу викладені у Статуті ВНАУ, Колективному договорі, відображені у посадових інструкціях, а також у контрактах. Установчі, фінансові та звітні документи університету, положення, які регулюють навчальний процес відносяться до публічної інформації і викладені на сайті установи. Перегляд освітньо-наукової програми з метою її удосконалення здійснюють щорічно у публічному просторі. Портфоліо наукових керівників та здобувачів розміщені на сайті ВНАУ. Бажано більш повно і оперативно інформувати здобувачів та абітурієнтів про можливості стажування та зміни у ОП. Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Агрономія» відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, які залучені до процесу формування і оновлення ОНП. ОНП передбачає відведення 34% кредитів ЄКТС для вільного вибору дисциплін аспірантами відповідно до їх наукових інтересів. Перелік дисциплін вільного вибору досить широкий і враховує різні наукові напрямки факультету: спеціальна агрономія; інтенсивні та адаптивні сучасні технології в агрономії; інтегрований контроль шкідливих організмів за сучасних систем землеробства; екологізація агрономічної діяльності та інші. Зміст ОНП дозволяє аспірантам повноцінно підготуватись до дослідницької і викладацької діяльності за фахом. Педагогічна практика включає 3 кредити ЄКТС або 90 годин. Проходження педагогічної практики передбачає керівництво науково-дослідною роботою здобувачів, підготовку матеріалів для практичних занять і лабораторних робіт та їх проведення, складання контрольних завдань, опанування основних нормативно правових документів у сфері вищої освіти України тощо. З метою повноцінної підготовки здобувачів до дослідницької діяльності ОНП передбачає: посилену практичну підготовку (заняття у лабораторіях і на дослідних полях, вивчення інформаційних технологій в наукових дослідженнях, математичну обробку даних); роботу із наукометричними базами Scopus/Web of Science та наукометричними показниками; розвиток умінь та навичок публічних виступів, ведення наукової дискусії тощо.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Аспірантські роботи виконуються в рамках державної, госпрозрахункової або ініціативної науково-дослідної тематики, яку ведуть наукові керівники. Це підтверджується наданими гарантом ОП Переліком участі здобувачів у НДР та інших науково-дослідних проектах/роботах, Переліком наукових праць наукових керівників та Переліком наукових праць здобувачів. Також підтверджують відповідність наукової діяльності аспіранта напрямку дослідження його керівника портфоліо керівників та здобувачів, розміщені на сайті установи. Серед наукових керівників найвищою публікаційною активністю відзначається Мазур Олександр Васильович – 29 наукових публікацій за 2016-2021 рр. присвячених питанням селекції зернобобових культур та картоплі, серед яких 14 безпосередньо пов'язані з тематикою аспірантських робіт. Високою дослідницькою активністю відзначаються також наукові керівники Разанов Сергій Федорович, Ткачук Олександр Петрович, Вдовенко Сергій Анатолійович, Дідур Ігор Миколайович, Шкатула Юрій Миколайович, Мазур Віктор Анатолійович, Паламарчук Віталій Дмитрович, Поліщук Михайло Іванович, Кравчук Галина Іванівна, які ведуть науково-дослідні проекти та опублікували по 10 і більше пов'язаних з ними наукових публікацій протягом 5 останніх років. Судячи з інформації у портфоліо та наданих документах, слід підсилити дослідницьку активність за спеціальністю Хаєцькому Григорію Сильвестровичу та Мудрак Галині Василівні.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Вінницький НАУ регулярно проводить всеукраїнські та міжнародні науково-практичні конференції (<https://cutt.ly/ZmbemkK>) та сприяє участі здобувачів у конференціях інших установ, зокрема закордонних. Аспіранти заочної форми навчання на зустрічі засвідчили, що перед впровадженням апробують отримані у дослідженнях результати на власних підприємствах. На другому поверсі другого корпусу функціонує демонстраційна зала, де здобувачі можуть розміщувати власні публікації та досягнення. За словами гаранта ОП здобувачі також приймають участь зі своїми досягненнями у виставках, останнім часом, через пандемію, он-лайн. В межах кафедри екології та охорони навколишнього середовища функціонує Науково-вимірвальна агрохімічна лабораторія, яка здійснює аналізи ґрунту, зерна та води. Аспіранти проводять власні наукові дослідження на базі лабораторії, частина аналізів, за свідченням гаранта ОП, проводиться спільно з іншими установами (Інститутом кормів НААН (<https://cutt.ly/EmXBIGz>), БТУ-Центром (<https://cutt.ly/imXXZFJ>)) та на базі Навчально-науково-виробничого комплексу «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум» (<https://cutt.ly/smXXaDj>), одним із

засновників якого є Вінницький НАУ, зокрема у лабораторіях гербології (<https://cutt.ly/NmC2yef>), агрохімії та екології ґрунтів (<https://cutt.ly/vmC2ayJ>), здоров'я рослин (<https://cutt.ly/XmC2grU>), насіннезнавства та насінництва буряків, зернових і біоенергетичних культур (<https://cutt.ly/6mC2lkY>) та на Уладово-Люлинецькій дослідно-селекційній станції (<https://cutt.ly/TmC2qZo>) Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків. Національної академії аграрних наук України.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ВНАУ активно співпрацює із закордонними ЗВО і міжнародними організаціями із понад 30-ти країн, з якими підписані угоди, договори та меморандуми про навчальне, освітнє, наукове та міжнародне співробітництво (<https://bit.ly/3dYtuLA>). Зокрема, зі Словацьким сільськогосподарським ун-том в м. Нітра, Ун-том ветеринарної медицини і фармації в м. Кошице, Технічним ун-том в м. Зволєн, Академічним співтовариством ім. М. Балудяньського, Східно-Європейською агенцією розвитку (Словаччина), Природничим ун-том в м. Познань, Ун-том міжнародних стосунків і суспільної комунікації в м. Хелм, Варшавським ун-том наук про життя, Вищою школою охорони здоров'я та суспільних наук (Польща), Сент-Іштванським ун-том (Угорщина), Ун-том «Овідіус» в м. Константа (Румунія), Ун-том Донья Горіца (Чорногорія), Ун-том агробізнесу та сільського розвитку (Болгарія), Ун-том Латвії, Литовським Бізнес ун-том прикладних наук, Естонським ун-том Життєвих наук в м. Тарту, Донським державним технічним ун-том, Білоруською державною с.-г. академією, РУП «Інститут м'ясо-молочної промисловості», Науково-практичним центром національної академії наук Білорусі з тваринництва, Мозирським державним педагогічним ун-том ім. І.П. Шимякіна (Республіка Білорусь), Академією С.-г. наук Грузії, Державним ун-том Іллі (Грузія), Національним інститутом економічних досліджень (Республіка Молдова), Китайсько-українською асоціацією з реалізації міжнародних проєктів (Китай), Дронтонським с.-г. ун-том (Нідерланди), Політехнічним ун-том в м. Тірана (Албанія), Джомо Кеніата Ун-том Сільського господарства та Технологій в м. Жужа (Кенія), Державним ун-том штату Канзас, Ун-том штату Огайо, Пенсільванським державним Ун-том, Державним ун-том Діккінсона, Державним ун-том штату Луїзіана (США), Королівським С.-г. коледжем (Великобританія), Аграрним коледжем міста Олдс (Канада). Також ВНАУ входить до мережі престижних міжнародних організацій: Вишеградської асоціації ун-тів (VUA) та Асоціації ун-тів Чорноморського регіону (BSUN). Аспіранти залучаються до міжнародних наукових грантів і проєктів, приймають участь у наукових конкурсах: 1. Міжнародний студентський конкурс есе «25 років парламентської співпраці в регіоні Чорноморського економічного співробітництва – погляди та перспективи на майбутнє», 2018 р.; 2. Літня школа Аграрно-політичного діалогу 2018 р., Київ; 3. Грантовий конкурс в рамках програми екологічного розвитку UKRSIBBANK BNP Paribas Group «Climate Changemakers Awards»; 4. Конкурс наукових і науково-технічних проєктів «Наука для безпеки людини та суспільства» Національного фонду досліджень України. 2021 р. Для виконання спільного проєкту Міністерства закордонних справ Франції, провідних французьких компаній VITAGORA, AGRONOV, BETEN, із Вінницькою міською радою, на базі ВНАУ створено потужну наукову платформу Агрохаб (<https://bit.ly/3AAEfgG>, <https://bit.ly/2TНj6V7>). Проєкт передбачає обмін досвідом та науковими напрацюваннями між Україною та Францією.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукове керівництво аспірантами здійснюють Разанов С. Ф., Ткачук О. П., Вдовенко С. А., Мазур А. В., Шкатула Ю. М., Кравчук Г. І, Поліщук В. Д., Хаєцький Г. С (<https://cutt.ly/HmmObso>). Наукові керівники аспірантів регулярно беруть участь у виконанні державних і госпдоговірних тематик. Результати цих досліджень публікуються у фахових виданнях України, виданнях Scopus і Web of Science, впроваджені у виробництво аграрних підприємств та фермерських господарств (<https://cutt.ly/CmmU8xp>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

У ЗВО розроблено і діє Положення «Про академічну доброчесність» (<https://cutt.ly/FmmGEFK>). Положенням передбачено підписання співробітниками ЗВО, включаючи наукових керівників аспірантів, декларацію дотримання академічної доброчесності. Завідувачі кафедр ознайомлюють співробітників та аспірантів з нормами Положення. Згідно із Положенням у випадку порушення академічної доброчесності для співробітників ЗВО передбачені такі види відповідальності: відмова у присудженні присвоєнні вченого звання, позбавлення присудженого наукового ступеня тощо. Для виявлення академічного плагіату у роботах наукових керівників та аспірантів використовується система «Anti-Plagiarism» Хмельницького національного університету, з яким укладено відповідну угоду (<https://cutt.ly/vmzsf7hp>). Додатково ЗВО проводить анкетування аспірантів, присвячене питанням академічної доброчесності. Більшість аспірантів, а саме 85,7 % проінформовані про дотримання академічної доброчесності їх науковими керівниками (<https://cutt.ly/YmzcYu5>). Недопущення до наукового керівництва аспірантами осіб, що порушили норми академічної доброчесності, забезпечується завдяки: перевірці наукових робіт на академічний

плагіат через систему «Anti-Plagiarism»; підписання кожним науковим керівником Декларації про дотримання академічної доброчесності; проведення щорічного тематичного анкетування здобувачів щодо академічної доброчесності, що дозволяє виявити випадки порушення академічної доброчесності викладачами і науковими керівниками; чітке описання видів відповідальності для співробітників у внутрішніх положеннях ЗВО за порушення норм академічної доброчесності, включаючи позбавлення права наукового керівника брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад тощо. Таким чином, ЗВО забезпечує правову і технічну підтримку академічної доброчесності, а також інформування усіх учасників освітньо-наукового процесу щодо питань академічної доброчесності. У ході фокус-груп ЕГ повідомлено про випадки, коли здобувачі магістратури не були допущені до захисту через виявлення у кваліфікаційних роботах плагіату. На ОНП таких випадків не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Здобувачі вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, максимально орієнтовану на їхні наукові інтереси; Розвинена матеріально-технічна база ВНАУ; Доступ до інформаційних ресурсів для пошуку наукової інформації через бібліотеку, доступ до інформаційних ресурсів баз даних Scopus та Web of Science; Висококваліфікований кадровий склад викладачів, які мають значні наукові здобутки, професійний досвід; ОНП передбачає ґрунтовну підготовку до викладацької діяльності (теоретичну та практичну); Співпраця з іноземними партнерами та проведення спільних наукових проєктів, що дає можливість здобувачам спеціальності долучатися до освітньої та наукової діяльності інших країн. Представленість результатів наукових досліджень викладачів у міжнародному науковому середовищі, участь у закордонних конференціях тощо. Здобувачі мають вільний доступ до інфраструктури університету. Стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Аспірантські роботи виконуються в рамках державної, госпрозрахункової або ініціативної науково-дослідної тематики, яку ведуть наукові керівники.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Більше уваги приділити безпосередній участі здобувачів у міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності, збільшити публікативну активність у закордонних виданнях, у т.ч. тих, які цитуються у Scopus та Web of Science. Необхідно впроваджувати у навчальний та науковий процес власні розроблені методики проведення досліджень згідно сучасних тенденцій в агрономії та новітнього інструментарію.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів. Аспіранти безпосередньо залучені до формування, перегляду і оновлення ОНП. Напрямки наукової діяльності керівників відповідають темам досліджень аспірантів. Керівники аспірантів регулярно беруть участь у виконанні НДР, міжнародних проєктів, госпдоговірних тем. ЗВО створює широкі можливості для інтернаціоналізації вищої освіти і академічної мобільності аспірантів завдяки співпраці із зарубіжними освітньо-науковими установами Словаччини, Польщі, Угорщини, Румунії, Чорногорії, Болгарії, Білорусії, Грузії, Молдови, Китаю, Албанії та інших країн. ЗВО забезпечує регулярну апробацію наукових досліджень аспірантів через проведення конференцій, круглих столів, семінарів тощо. Запроваджено обов'язкове щорічне звітування аспірантами за результатами навчального року. Здобувачі мають безкоштовний доступ до лабораторій, сучасного обладнання, дослідних полів, бібліотеки, комп'ютерних класів тощо. Особлива увага у ЗВО приділена питанням академічної доброчесності: діє внутрішня і зовнішня перевірка наукових робіт на плагіат, діє Положення «Про академічну доброчесність». Положенням передбачено підписання співробітниками ЗВО, включаючи наукових керівників аспірантів, декларацію дотримання академічної доброчесності. Здобувачі демонструють достатній рівень обізнаності щодо питань академічної доброчесності. Виявлені слабкі сторони є несуттєвими і не впливають критичним чином на освітньо-науковий процес, тому Критерій 10 відповідає рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час проведення дистанційних акредитацій рекомендовано забезпечити присутність кожного з учасників фокус груп через індивідуальні, а не групові аккаунти платформи Zoom. Такий підхід дозволить оптимізувати процес ідентифікації учасників.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мринський Іван Миколайович

Члени експертної групи

Леонов Олег Юрійович

Медведєва Юлія Вікторівна